

Vad har hänt på museerna efter museilagens införande? Foto från Sigtuna Museum. Foto: Anna Lihammer (CCBY, beskuren bild)

2019-04-30 09:08 CEST

Den nya museilagen har haft en samlande verkan

Den nya museilagen som infördes 2017 har fått en tydlig samlande effekt för museerna. Det konstaterar Riksantikvarieämbetet i en ny utredning som genomförts på uppdrag av regeringen. Inte minst bidrar lagen till en samlad diskussion om museernas verksamheter och förutsättningar. Utredningen konstaterar dock att museernas huvudmän hittills genomfört få konkreta insatser för att säkra museernas självständighet – något som är deras ansvar enligt lagen.

Riksantikvarieämbetet fick 2018 i särskilt uppdrag av regeringen att i dialog

med Sveriges Museer följa och redovisa hur museilagen tillämpas. Resultatet har nu återrapporterats till regeringen. Ett viktigt resultat är att museilagen har haft en betydande samlande verkan för museerna.

Museilagen samlar museifrågorna

Museilagen infördes 2017 och utgör den första samlande lagen för museiområdet i Sverige. Lagen förenar museernas kärnverksamheter, samlingsverksamhet, kunskapsuppbyggnad och publikt arbete, och sätter dem i samband med museernas roller i samhället. Museilagen lyfter tydligt fram museernas betydelse för bildning, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning samt museernas ansvar för kunskap, allsidighet, öppenhet och för att aktivt förvalta sina samlingar. Lagen trycker också på att alla har rätt att kunna ta del av verksamheten.

– Museilagen har genom sitt fokus på museernas kärnverksamheter haft en stor samlande verkan och skapat en struktur för en fortsatt samlad diskussion om museernas verksamheter och förutsättningar, säger Anna Lihammer, Utvärderare på Riksantikvarieämbetet.

Få kommunala och regionala huvudmän har genomfört insatser

Museilagen fastställer också vilka roller och ansvar museerna och deras huvudmän har gentemot varandra. Det som i debatten ofta talats om som ”armlängds avstånd” mellan politiken och verksamheten.

– Här är det tydligt att de kommunala och regionala huvudmännen hitintills genomfört få konkreta insatser för att säkra museernas självständighet i verksamheten. Huvudmän och museer är eniga om att detta beror på att huvudmännen i och med lagen behöver större kunskap om museernas verksamhet och vad den nya lagen faktiskt kräver av dem, säger Anna Lihammer, Utvärderare på Riksantikvarieämbetet.

Undersökningen har mätt ett utgångsläge

Museilagen tar ett samlat grepp om museernas kärnverksamheter. För att avgöra hur lagen fungerar behövs kunskap om hur det ser ut i de aspekter som lagen reglerar, något som hittills saknats på en nationell nivå. Riksantikvarieämbetets rapport utgör en nollmätning och kan ses som en

startpunkt för att i framtiden kunna följa upp de områden som den nya museilagen reglerar och se förändringar över tid. Delar av undersökningen har gjorts i samarbete med Statistiska centralbyrån.

Läs rapporten [här](#)

Kontakt:

Anna Lihammer, utvärderare, 08-5191 80 17, anna.lihammer@raa.se

Emil Schön, pressansvarig, 08-5191 80 07, emil.schon@raa.se

Riksantikvarieämbetet är en statlig myndighet som lyder under Kulturdepartementet. Riksantikvarieämbetet gör så att kulturarvet bevaras, används och utvecklas. Riksantikvarieämbetet leder och stödjer andra så att de nationella kulturmiljömålen uppnås. Sedan 2017 har Riksantikvarieämbetet ett samlat myndighetsuppdrag för museerna i Sverige.

www.raa.se

www.facebook.com/riksantikvarieambetet

twitter.com/raa_se

Kontaktpersoner

Jonas Thunberg

Presskontakt

Pressansvarig

jonas.thunberg@raa.se

+46 (0)8-519 180 07

Emil Schön

Presskontakt

Kommunikationschef

emil.schon@raa.se

08-5191 80 11

Ny Björn Gustafsson

Presskontakt

Omvärldsanalytiker

nybjorn.gustafsson@raa.se

08-5191 89 21